

**VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM
VIỆN SINH THÁI VÀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT**

-----0o0-----

LÊ ĐỨC THANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM KHU HỆ THỰC VẬT KHU KHE NƯỚC TRONG
ĐỀ ĐỀ XUẤT THÀNH LẬP KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN
KHE NƯỚC TRONG, TỈNH QUẢNG BÌNH**

LUẬN VĂN THẠC SỸ KHOA HỌC SINH HỌC

Hà Nội – 2013

**VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM
VIỆN SINH THÁI VÀ TÀI NGUYÊN SINH VẬT**

-----0o0-----

LÊ ĐỨC THANH

**NGHIÊN CỨU ĐẶC ĐIỂM KHU HỆ THỰC VẬT KHU KHE NƯỚC TRONG
ĐỀ ĐỀ XUẤT THÀNH LẬP KHU BẢO TỒN THIÊN NHIÊN
KHE NƯỚC TRONG, TỈNH QUẢNG BÌNH**

Chuyên ngành: Thực vật học

Mã số: 60420111

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC SINH HỌC

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:

TS. NGUYỄN HUY DŨNG

Hà Nội – 2013

LỜI CẢM ƠN

Sau một thời gian học tại viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật, theo chương trình đào tạo Cao học Khoá 15 (2011-2013), chuyên ngành Thực vật học, tôi đã thực hiện đề tài ***“Nghiên cứu đặc điểm khu hệ thực vật khu Khe Nước Trong để đề xuất thành lập khu bảo tồn thiên nhiên Khe nước trong, tỉnh Quảng Bình”***. Luận văn được hoàn thành là kết quả học tập, nghiên cứu của bản thân và sự giảng dạy, hướng dẫn của các thầy, cô giáo.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban Lãnh đạo viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật đã tạo điều kiện tốt cho chúng tôi trong suốt quá trình học tập tại Viện.

Cảm ơn các thầy, cô trong khoa Đào tạo Sau Đại học, các phòng, bộ môn khác của viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật và các thầy cô trong trường Đại học Thái Nguyên đã nhiệt tình giảng dạy truyền đạt kiến thức, giúp đỡ tạo điều kiện trong quá trình học tập.

Đặc biệt cảm ơn sự giúp đỡ quý báu của TS. Nguyễn Huy Dũng đã tạo điều kiện, chỉ bảo, hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn các cơ quan trong tỉnh Quảng Bình: Sở Nông nghiệp và PTNT; Sở Tài nguyên và Môi trường; Chi cục Kiểm lâm; Chi cục Phát triển lâm nghiệp; Chi cục Phát triển nông thôn; phòng Nông nghiệp và PTNT; phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Lệ Thủy, cán bộ, nhân viên BQL rừng phòng hộ Động Châu đã tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực tập.

Tôi xin chân thành cảm ơn các nhà khoa học, các chuyên gia trong lĩnh vực đã tận tình giúp đỡ, đóng góp ý kiến quý báu trong quá trình thực hiện luận văn.

Cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của đồng nghiệp, anh em, bạn bè và các học viên trong lớp K15-SH đã ủng hộ, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn.

Do điều kiện thời gian và năng lực còn hạn chế, bản thân tôi cũng đã cố gắng, nỗ lực hết mình để hoàn thành luận văn tốt nghiệp, song sẽ không tránh khỏi những khiếm khuyết. Rất mong được các thầy, cô, các nhà khoa học, các đồng nghiệp tiếp tục đóng góp ý kiến để đề tài nghiên cứu được hoàn thiện hơn.

Tôi xin cam đoan các số liệu thu thập, kết quả xử lý, tính toán là trung thực, khách quan.

Tôi xin trân trọng cảm ơn.

Hà Nội, tháng 12 năm 2013

Tác giả

MỤC LỤC

TRANG PHỤ BÌA	Trang
LỜI CẢM ƠN	i
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	i
DANH MỤC CÁC BẢNG	ii
DANH MỤC CÁC HÌNH VẼ, HÌNH ẢNH	iii
ĐẶT VẤN ĐỀ	1
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	3
1.1. Các khái niệm liên quan đến khu hệ thực vật và bảo tồn.....	3
1.2. Các nghiên cứu về khu hệ thực vật và bảo tồn trên thế giới.	6
1.2.1. Các nghiên cứu về khu hệ thực vật trên thế giới	6
1.2.2. Hệ thống các khu bảo tồn trên thế giới.....	8
1.3. Tình hình nghiên cứu về khu hệ thực vật và bảo tồn ở Việt Nam	14
1.3.1. Tình hình nghiên cứu về khu hệ thực vật ở Việt Nam	14
1.3.2. Hệ thống rừng đặc dụng ở Việt Nam.....	17
CHƯƠNG 2. MỤC TIÊU, NỘI DUNG, PHƯƠNG PHÁP, PHẠM VI, ĐỐI TƯỢNG VÀ THỜI GIAN NGHIÊN CỨU	22
2.1. Mục tiêu nghiên cứu.....	22
2.2. Đối tượng nghiên cứu.....	22
2.3. Phạm vi nghiên cứu	22
2.4. Nội dung nghiên cứu	23
2.5. Phương pháp nghiên cứu.....	24
CHƯƠNG 3. ĐIỀU KIỆN TỰ NHIÊN, KINH TẾ, XÃ HỘI KHU VỰC NGHIÊN CỨU	33
3.1 Điều kiện tự nhiên khu vực nghiên cứu	33

3.1.1. Vị trí.....	33
3.1.3. Địa hình.....	34
3.1.5. Khí hậu thủy văn.....	35
3.2 Đặc điểm kinh tế, xã hội khu vực nghiên cứu.....	36
3.2.1. Đặc điểm dân số và dân tộc	36
3.2.2. Đặc điểm kinh tế.....	38
3.2.3. Đặc điểm cơ sở hạ tầng.....	42
3.3 Đánh giá các điều kiện đối với việc quản lý, bảo vệ khu hệ thực vật trong vùng.	44
CHƯƠNG 4. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	46
4.1. Đặc điểm khu hệ thực vật.....	46
4.1.1. Hệ sinh thái	46
4.1.2. Thảm thực vật rừng.....	49
4.1.3. Thành phần thực vật bậc cao có mạch.....	59
4.1.5. Đa dạng thực vật theo các yếu tố địa lý thực vật.....	62
4.1.6. Giá trị bảo tồn của các loài thực vật	64
4.1.7. Giá trị tài nguyên thực vật	68
4.2. Hiện trạng quản lý khu vực nghiên cứu	69
4.2.1. Lịch sử chuyển đổi quản lý tài nguyên rừng	69
4.2.2. Hiện trạng tổ chức quản lý.....	69
4.2.3. Cơ sở vật chất và trang thiết bị hiện có	70
4.2.4. Bảo vệ và phục hồi rừng.....	71
4.3. Các mối đe dọa tới đa dạng sinh học và khó khăn, thách thức trong quản lý tài nguyên rừng.....	73
4.3.1. Các mối đe dọa tới đa dạng sinh học.....	73
4.3.2. Khó khăn, thách thức trong quản lý tài nguyên rừng	75

4.4. Đề xuất thành lập khu bảo tồn thiên nhiên.....	75
4.4.1. Các giá trị bảo tồn nổi bật.....	75
4.4.2. Sự cần thiết phải thành lập khu bảo tồn thiên nhiên Khe Nước Trong ..	78
4.4.3. Rà soát tiêu chí rừng đặc dụng	80
4.4.4. Đề xuất phạm vi ranh giới, diện tích khu BTTN.....	82
4.4.5. Đề xuất các phân khu chức năng:	84
4.4.6. Các giải pháp thành lập khu bảo tồn thiên nhiên.....	89
KẾT LUẬN TỒN TẠI VÀ KIẾN NGHỊ.....	93
5.1. KẾT LUẬN	93
5.2. TỒN TẠI	94
5.3. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ	94

TÀI LIỆU THAM KHẢO

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa của các chữ viết tắt
BQL	Ban quản lý
BTTN	Bảo tồn thiên nhiên
BVNN	Bảo vệ nghiêm ngặt
CHDCND	Cộng hòa Dân chủ Nhân Dân
CP	Chính phủ
CTNS21VN	Chương trình nghị sự 21 của Việt Nam
DTSQ	Dự trữ sinh quyển
DVHC	Dịch vụ Hành chính
ĐDSH	Đa dạng sinh học
IUCN	Liên minh bảo tồn thiên nhiên quốc tế
KBT	Khu bảo tồn
KVNC	Khu vực nghiên cứu
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
PHST	Phục hồi sinh thái
PTBV	Phát triển bền vững
ODB	Ô dạn bản
OTC	Ô tiêu chuẩn
QĐ	Quyết định
RĐD	Rừng đặc dụng
RPH	Rừng phòng hộ
UBND	Ủy ban nhân dân
UNESCO	Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hiệp quốc
VQG	Vườn quốc gia
WWF	Quỹ quốc tế về bảo vệ thiên nhiên

DANH MỤC CÁC BẢNG

Tên bảng	Nội dung	Trang
Bảng 1.1	Số khu bảo tồn và Vườn quốc gia các nước Đông Nam Á	10
Bảng 2.1	Ký hiệu độ nhiều (độ dày rậm) thảm tươi	26
Bảng 3.1	Diện tích, dân số và lao động	36
Bảng 3.2	Thành phần dân tộc	36
Bảng 3.3	Cơ cấu sử dụng đất	37
Bảng 3.4	Thống kê các loại cây lương thực	38
Bảng 3.5	Hiện trạng gia súc, gia cầm	38
Bảng 3.6	Tổng hợp kết quả giao đất Lâm nghiệp	39
Bảng 3.7	Tổng hợp hộ nghèo, khẩu nghèo tại các xã năm 2012	40
Bảng 3.8	Tổng hợp hộ nghèo, khẩu nghèo tại các xã năm 2012	41
Bảng 4.1	Hiện trạng thảm thực vật rừng và sử dụng đất	47
Bảng 4.2	Thành phần thực vật khu vực Khe Nước Trong	56
Bảng 4.3	Mười họ thực vật có số loài lớn nhất trong KVNC	57
Bảng 4.4	Mười chi thực vật có số loài nhiều nhất trong KVNC	58
Bảng 4.5	Các yếu tố địa lý thực vật	59
Bảng 4.6	Danh lục các loài thực vật quý hiếm bị đe dọa	61
Bảng 4.7	Hiện trạng nhân sự Ban quản lý rừng phòng hộ Động Châu	66
Bảng 4.8	Hiện trạng cơ sở vật chất Ban quản lý RPH Động Châu	66
Bảng 4.9	Hiện trạng Trang thiết bị tại Ban quản lý RPH Động Châu	67
Bảng 4.10	So sánh đa dạng sinh học với các khu rừng đặc dụng	73
Bảng 4.11	Tổng số loài có trong sách đỏ Việt Nam và Thế Giới	73
Bảng 4.12	Đánh giá các giá trị bảo tồn so với tiêu chí rừng đặc dụng	76
Bảng 4.13	Diện tích các kiểu rừng phân khu bảo vệ nghiêm ngặt	79
Bảng 4.14	Diện tích các kiểu rừng phân khu phục hồi sinh thái	80